

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) NR 924/2009**z dnia 16 września 2009 r.****w sprawie płatności transgranicznych we Wspólnocie oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 2560/2001****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 95 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W celu umożliwienia właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz ułatwienia transgranicznego handlu we Wspólnocie konieczne jest, aby opłaty za płatności transgraniczne dokonywane w euro były równe opłatom za odpowiadające im płatności w obrębie danego państwa członkowskiego. Powyższa zasada równych opłat została określona w rozporządzeniu (WE) nr 2560/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie płatności transgranicznych dokonywanych w euro ⁽⁴⁾, która odnosi się do płatności transgranicznych w euro i koronach szwedzkich do kwoty 50 000 EUR lub ich równowartości.

(2) W sprawozdaniu Komisji z dnia 11 lutego 2008 r. w sprawie stosowania rozporządzenia (WE) nr 2560/2001 w sprawie płatności transgranicznych dokonywanych w euro potwierdzono, że dzięki stosowaniu tego rozporządzenia opłaty za płatności transgraniczne w euro zostały skutecznie zmniejszone do poziomu opłat za płatności krajowe, a w wyniku rozporządzenia europejski sektor płatności został zachęcony do podjęcia wysiłków koniecznych do stworzenia ogólnospółnotowej infrastruktury w zakresie płatności.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 24 marca 2009 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Dz.U. C 21 z 28.1.2009, s. 1.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 24 kwietnia 2009 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 27 lipca 2009 r.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 344 z 28.12.2001, s. 13.

(3) W sprawozdaniu Komisji przeanalizowano praktyczne problemy, jakie napotkano w związku z wdrożeniem rozporządzenia (WE) nr 2560/2001. W wyniku tej analizy zaproponowano dokonanie szeregu zmian w tym rozporządzeniu, tak by rozwiązać problemy zidentyfikowane w trakcie przeglądu. Problemy te dotyczą zakłóceń wewnętrznego rynku usług płatniczych w wyniku różnych wymogów w zakresie sprawozdawczości do celów statystycznych, trudności z egzekwowaniem przepisów rozporządzenia (WE) nr 2560/2001 w związku z brakiem wyznaczonych właściwych organów krajowych, braku pozasądowych organów rozjemczych właściwych w sporach związanych z rozporządzeniem oraz faktu, iż rozporządzenie nie dotyczy poleceń zapłaty.

(4) Dyrektywa 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego ⁽⁵⁾ stwarza nowoczesne podstawy prawne umożliwiające utworzenie ogólnospółnotowego wewnętrznego rynku usług płatniczych. Celem zagwarantowania spójności prawnej między tymi dwoma aktami prawnymi należy dokonać zmian odpowiednich przepisów rozporządzenia (WE) nr 2560/2001, w szczególności definicji.

(5) Rozporządzenie (WE) nr 2560/2001 dotyczy transgranicznych poleceń przelewu i transgranicznych elektronicznych transakcji płatniczych. Aby zgodnie z celem dyrektywy 2007/64/WE umożliwić także transgraniczne polecenia zapłaty, należy rozszerzyć zakres stosowania rozporządzenia (WE) nr 2560/2001. Zasady równych opłat nie należy w dalszym ciągu stosować do instrumentów płatniczych istniejących zasadniczo lub wyłącznie w formie papierowej, takich jak czek, ponieważ ze względu na ich charakter nie można ich przetwarzać w sposób równie wydajny jak płatności elektronicznych.

(6) Zasada równych opłat powinna mieć zastosowanie do płatności, które są inicjowane lub zakańczane w formie papierowej lub w gotówce, które na określonym etapie łańcucha płatności są przetwarzane w sposób elektroniczny, z wyłączeniem czeków, oraz do wszelkich opłat związanych bezpośrednio lub pośrednio z transakcją płatniczą, łącznie z opłatami związanymi z umową, ale z wyłączeniem opłat za przeliczenie waluty. Opłaty pośrednie obejmują opłaty za złożenie dyspozycji stałego zlecenia płatniczego lub opłaty za używanie karty płatniczej, karty debetowej lub kredytowej, które powinny być takie same dla płatności krajowych i transgranicznych w obrębie Wspólnoty.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 319 z 5.12.2007, s. 1.

- (7) W celu zapobieżenia fragmentacji rynków usług płatniczych właściwe jest stosowanie zasady równych opłat. W tym celu dla każdej kategorii płatności transgranicznej należy wskazać płatność krajową, która wykazuje takie same lub bardzo podobne cechy co płatność transgraniczna. Do określenia płatności krajowej odpowiadającej płatności transgranicznej można zastosować, między innymi, następujące kryteria: sposób rozpoczęcia, wykonania i zakończenia płatności, stopień automatyzacji, gwarancja płatności, status klienta oraz związek z dostawcą usług płatniczych lub wykorzystany instrument płatniczy, zgodnie z definicją zawartą w art. 4 ust. 23 dyrektywy 2007/64/WE. Kryteriów tych nie należy traktować jako wyczerpujących.
- (8) Właściwe organy powinny w przypadkach, gdy uznają to za konieczne, wydać wytyczne w zakresie określenia odpowiadających sobie płatności. Komisja, wspomagana w stosownych przypadkach przez Komitet ds. Płatności, powinna zapewnić stosowne wskazówki i pomoc właściwym organom.
- (9) Istotne jest ułatwienie wykonywania płatności transgranicznych przez dostawców usług płatniczych. W tym celu należy wspierać normalizację, w szczególności w odniesieniu do wykorzystania międzynarodowego numeru rachunku bankowego (IBAN) oraz kodu identyfikującego bank (BIC). Właściwe jest zatem udostępnianie przez dostawców usług płatniczych użytkownikom usług płatniczych IBAN i BIC danego konta.
- (10) Zróżnicowane wymogi w zakresie sprawozdawczości do celów statystyki bilansu płatniczego, które dotyczą wyłącznie płatności transgranicznych, utrudniają rozwój zintegrowanego rynku usług płatniczych, w szczególności w ramach jednolitego obszaru płatności w euro (SEPA). W odniesieniu do SEPA właściwe jest zatem przeprowadzenie do dnia 31 października 2011 r. ponownej oceny zasadności likwidacji tych wymogów w zakresie sprawozdawczości opartych na bankowych danych rozrachunkowych. Celem zagwarantowania ciągłego, terminowego i wydajnego dostarczania statystyk na temat bilansu płatniczego należy również zapewnić, by nadal było możliwe gromadzenie łatwo dostępnych danych dotyczących płatności, takich jak IBAN, BIC oraz kwota transakcji, bądź podstawowych, zagregowanych danych o płatnościach dotyczących poszczególnych instrumentów płatniczych, jeżeli proces gromadzenia danych może być w pełni zautomatyzowany i nie utrudnia automatycznego przetwarzania płatności. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na obowiązki w zakresie sprawozdawczości, służące realizacji innych istotnych celów politycznych, takich jak zapobieganie praniu pieniędzy lub finansowaniu działalności terrorystycznej, lub służące celom fiskalnym.
- (11) Istniejące już krajowe schematy polecenia zapłaty funkcjonują w oparciu o różne modele działalności. Aby ułatwić wprowadzenie schematu polecenia zapłaty w ramach SEPA, konieczne jest wprowadzenie wspólnego modelu działalności oraz zagwarantowanie większej przejrzystości prawnej w zakresie wielostronnych opłat interchange. W przypadku transgranicznych poleceń zapłaty można to osiągnąć poprzez ustalenie w drodze wyjątku maksymalnej kwoty wielostronnej opłaty interchange od transakcji w okresie przejściowym. Jednakże strony porozumienia wielostronnego powinny ustalić niższą kwotę lub uzgodnić, że kwota wielostronnej opłaty interchange będzie równa zero. W przypadku krajowych poleceń zapłaty w ramach SEPA stosować można tę samą krajową opłatę interchange lub inne uzgodnione wynagrodzenie międzybankowe pomiędzy dostawcami usług płatniczych odbiorcy płatności i płatnika, jakie obowiązywało w kraju przed rozpoczęciem stosowania niniejszego rozporządzenia. W przypadku obniżenia lub zniesienia w okresie przejściowym krajowej wielostronnej opłaty interchange lub innego uzgodnionego wynagrodzenia międzybankowego, przykładowo wskutek zastosowania prawa konkurencji, do krajowych poleceń zapłaty w ramach SEPA powinno stosować się w tym okresie zmienione ustalenia. Niemniej jednak w przypadku gdy transakcja polecenia zapłaty podlega porozumieniu dwustronnemu, warunki tego porozumienia powinny mieć pierwszeństwo przed jakimikolwiek wielostronnymi opłatami interchange lub innym uzgodnionym wynagrodzeniem międzybankowym. Sektor może wykorzystać pewność prawną gwarantowaną w okresie przejściowym, aby opracować i uzgodnić wspólny, długoterminowy model obsługi poleceń zapłaty w ramach SEPA. Pod koniec okresu przejściowego powinno już istnieć długoterminowe rozwiązanie modelu poleceń zapłaty w ramach SEPA, zgodne ze wspólnotowymi przepisami dotyczącymi konkurencji oraz wspólnotowymi ramami regulacyjnymi. W ramach stałego dialogu z sektorem bankowym oraz w oparciu o wkład ze strony właściwych podmiotów rynkowych Komisja zamierza w trybie pilnym przedstawić wytyczne co do obiektywnych i wymiernych kryteriów zgodności takich wielostronnych opłat międzybankowych, które mogłyby obejmować wielostronne opłaty interchange, ze wspólnotowymi przepisami dotyczącymi konkurencji oraz wspólnotowymi ramami regulacyjnymi.
- (12) Aby transakcja polecenia zapłaty mogła zostać wykonana, konto płatnika musi mieć zdolność odbiorczą. Dlatego też, aby zachęcić do coraz szerszego korzystania z poleceń zapłaty w ramach SEPA, konieczne jest zapewnienie zdolności odbiorczej wszystkich kont płatników tam, gdzie ma to miejsce w przypadku stosowanych już krajowych poleceń zapłaty nominowanych w euro, w przeciwnym wypadku płatnik i odbiorca płatności nie będą mogli korzystać z dobrodziejstw transgranicznego polecenia zapłaty. W przypadku gdy konto płatnika nie posiada zdolności odbiorczej w schemacie polecenia zapłaty w ramach SEPA, płatnik (dłużnik) oraz

- odbiorca płatności (wierzyciel) nie będą mogli skorzystać z dostępnych nowych możliwości wykonania płatności za pomocą polecenia zapłaty. Ma to szczególne znaczenie w przypadkach, gdy odbiorca płatności inicjuje zbiorcze polecenie zapłaty, przykładowo co miesiąc lub co kwartał, w przypadku rachunków za elektryczność lub inne media, a nie obciąża osobno rachunku każdego klienta. Jeżeli wierzyciele nie będą w stanie dotrzeć do wszystkich swych dłużników za pomocą pojedynczej operacji, konieczna będzie dodatkowa interwencja ręczna, co prawdopodobnie podwyższy koszty. Stąd w przypadku braku obowiązku posiadania zdolności odbiorczej przez dostawcę usług płatniczych płatnika skuteczność poleceń zapłaty nie poprawi się w pełni, a konkurencja na poziomie ogólnoeuropejskim pozostanie ograniczona. Biorąc jednak pod uwagę szczególne cechy polecenia zapłaty realizowanego pomiędzy przedsiębiorcami, przepis ten powinien mieć zastosowanie jedynie do podstawowego schematu poleceń zapłaty w ramach SEPA, a nie do schematu poleceń zapłaty w ramach SEPA realizowanych pomiędzy przedsiębiorstwami. Obowiązek posiadania zdolności odbiorczej obejmuje prawo dostawcy usług płatniczych dłużnika do niewykonania transakcji polecenia zapłaty zgodnie z regulami schematu poleceń zapłaty na przykład w związku z odrzuceniem, odmową lub zwrotem transakcji. Ponadto obowiązek posiadania zdolności odbiorczej nie powinien odnosić się do dostawców usług płatniczych, którzy są uprawnieni do oferowania i realizacji transakcji poleceń zapłaty, ale którzy nie zajmują się zarobkowo tego rodzaju działalnością.
- (13) Ponadto, mając na uwadze wymogi techniczne niezbędne dla wprowadzenia obowiązku posiadania zdolności odbiorczej, ważne jest, aby dostawca usług płatniczych płatnika posiadał wystarczającą ilość czasu, aby przygotować się do spełnienia obowiązku posiadania zdolności odbiorczej. Aby dostawcy usług płatniczych mogli spełnić to zobowiązanie, należy przewidzieć okres przejściowy trwający nie dłużej niż rok od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia. Ponieważ dostawcy usług płatniczych z państw członkowskich spoza obszaru euro mogą potrzebować przeprowadzić dodatkowe prace przygotowawcze, powinni oni uzyskać możliwość późniejszego dostosowania się do obowiązku posiadania zdolności odbiorczej, nie później niż pięć lat od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia. Jednakże dostawcy usług płatniczych mieszczący się w państwie członkowskim, które wprowadziło euro jako swoją walutę w terminie czterech lat od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia, powinni być zobowiązani do spełnienia obowiązku posiadania zdolności odbiorczej w okresie roku od daty wejścia tego państwa członkowskiego do strefy euro.
- (14) Właściwe organy powinny mieć uprawnienia umożliwiające im skuteczne wykonywanie zadań z zakresu nadzoru oraz podejmowanie wszelkich niezbędnych środków, aby zapewnić przestrzeganie niniejszego rozporządzenia przez dostawców usług płatniczych.
- (15) W celu zapewnienia możliwości dochodzenia swoich praw w przypadkach niewłaściwego stosowania niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie powinny opracować odpowiednie i skuteczne procedury wnoszenia skarg lub odwołań dla rozstrzygania wszelkich sporów między użytkownikiem usług płatniczych a dostawcą usług płatniczych. Ważne jest również, by powołane zostały właściwe organy i pozasądowe organy rozjemcze, albo poprzez wyznaczenie istniejących organów, albo, w odpowiednich przypadkach, poprzez ustanowienie nowych organów.
- (16) Konieczne jest zapewnienie aktywnej współpracy właściwych organów i pozasądowych organów rozjemczych w obrębie Wspólnoty, tak by sprawnie i w odpowiednim czasie rozstrzygać transgraniczne spory związane z niniejszym rozporządzeniem. Powinno być możliwe, aby taka współpraca polegała na wymianie informacji dotyczących prawa lub praktyki prawnej w ich jurysdykcjach lub na przenoszeniu bądź przejmowaniu postępowań w sprawie skarg i postępowań rozjemczych.
- (17) Konieczne jest, by państwa członkowskie ustanowiły w prawie krajowym skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające sankcje za nieprzestrzeganie niniejszego rozporządzenia.
- (18) Rozszerzenie stosowania niniejszego rozporządzenia na waluty inne niż euro przyniosłoby wyraźne korzyści, w szczególności pod względem liczby objętych płatności. W związku z tym należy wprowadzić procedurę powiadamiania umożliwiającą państwom członkowskim, które nie wprowadziły euro jako swojej waluty, rozszerzenie zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia na płatności transgraniczne nominowane w ich walucie krajowej. Należy jednak przy tym zagwarantować, by państwa członkowskie, które zastosowały już tę procedurę powiadamiania, nie musiały przedstawiać nowego powiadomienia.
- (19) Pożądane jest, by Komisja przedstawiła sprawozdanie na temat zasadności zniesienia krajowych wymogów sprawozdawczych opartych na danych rozrachunkowych. Komisja powinna również przedstawić sprawozdanie ze stosowania niniejszego rozporządzenia, oceniając w szczególności wykorzystanie numerów IBAN i BIC na potrzeby ułatwienia płatności w obrębie Wspólnoty, jak również postępy w zakresie stosowania przepisów dotyczących transakcji polecenia zapłaty. W kontekście rozwoju SEPA pożądane jest również, by sprawozdanie takie zawierało ocenę, czy pułap 50 000 EUR, który obecnie ma zastosowanie do zasady równych opłat, jest odpowiedni.
- (20) W celu zapewnienia pewności i jasności prawa rozporządzenie (WE) nr 2560/2001 powinno zostać uchylone.

- (21) W celu zapewnienia spójności prawnej między niniejszym rozporządzeniem i dyrektywą 2007/64/WE, w szczególności w odniesieniu do przejrzystości warunków i wymogów informacyjnych dotyczących usług płatniczych oraz w odniesieniu do praw i obowiązków związanych ze świadczeniem usług płatniczych i korzystaniem z nich, właściwe jest, by niniejsze rozporządzenie obowiązywało od dnia 1 listopada 2009 r. Właściwe jest umożliwienie państw członkowskim wprowadzenia środków przewidujących sankcje za naruszenie niniejszego rozporządzenia w terminie do dnia 1 czerwca 2010 r.
- (22) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w stopniu wystarczającym przez państwa członkowskie, natomiast z uwagi na skalę i skutki proponowanego działania możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie wspólnotowym, Wspólnota może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości, o której mowa w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie określa zasady dotyczące płatności transgranicznych we Wspólnocie w celu zapewnienia, by opłaty za płatności transgraniczne w ramach Wspólnoty były takie same jak opłaty za płatności w tej samej walucie w państwie członkowskim.
 2. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie, zgodnie z przepisami dyrektywy 2007/64/WE, do płatności transgranicznych, które są nominowane w euro lub w walucie krajowej państw członkowskich, które powiadomiły o swojej decyzji w sprawie rozszerzenia zastosowania niniejszego rozporządzenia na swą walutę krajową zgodnie z art. 14.
 3. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do płatności dokonywanych przez dostawców usług płatniczych na ich własny rachunek lub w imieniu innych dostawców usług płatniczych.
 4. Artykuły 6, 7 i 8 określają zasady dotyczące nominowanych w euro transakcji polecenia zapłaty pomiędzy dostawcami usług płatniczych odbiorcy płatności i płatnika.
- nika albo przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem, w której przypadku dostawca usług płatniczych płatnika oraz dostawca usług płatniczych odbiorcy znajdują się w innych państwach członkowskich;
- 2) „płatność krajowa” oznacza przetwarzaną w sposób elektroniczny transakcję płatniczą inicjowaną przez płatnika albo przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem, w przypadku których dostawca usług płatniczych płatnika oraz dostawca usług płatniczych odbiorcy znajdują się w tym samym państwie członkowskim;
 - 3) „płatnik” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która jest właścicielem rachunku płatniczego i składa zlecenie płatnicze z tego rachunku płatniczego, lub – w przypadku gdy rachunek płatniczy nie występuje – osoba fizyczna lub prawna, która składa zlecenie płatnicze;
 - 4) „odbiorca” oznacza osobę fizyczną lub prawną będącą zamierzonym odbiorcą środków stanowiących przedmiot transakcji płatniczej;
 - 5) „dostawca usług płatniczych” oznacza dowolną z kategorii osób prawnych, o których mowa w art. 1 ust. 1 dyrektywy 2007/64/WE, oraz osoby fizyczne lub prawne, o których mowa w art. 26 tej dyrektywy, jednak z wyłączeniem instytucji wymienionych w art. 2 dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe⁽¹⁾ korzystających z wyłączenia udzielonego przez państwo członkowskie na mocy art. 2 ust. 3 dyrektywy 2007/64/WE;
 - 6) „użytkownik usług płatniczych” oznacza osobę fizyczną lub prawną korzystającą z usług płatniczych w charakterze płatnika albo odbiorcy, lub obu łącznie;
 - 7) „transakcja płatnicza” oznacza działanie zainicjowane przez płatnika albo przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem, polegające na lokowaniu, transferze lub wycofaniu środków, niezależnie od rodzaju zobowiązań między płatnikiem a odbiorcą stanowiących powód transakcji;
 - 8) „zlecenie płatnicze” oznacza każdą dyspozycję płatnika lub odbiorcy skierowaną do jego dostawcy usług płatniczych z żądaniem wykonania transakcji płatniczej;
 - 9) „opłata” oznacza każdą opłatę nałożoną przez dostawcę usług płatniczych na użytkownika usług płatniczych i bezpośrednio lub pośrednio związaną z transakcją płatniczą;
 - 10) „środki” oznaczają banknoty i monety, zapis księgowy i pieniądź elektroniczny określony w art. 1 ust. 3 lit. b) dyrektywy 2000/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 września 2000 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością⁽²⁾;

Artykuł 2

Definicje

Na użytek niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „płatność transgraniczna” oznacza przetwarzaną w sposób elektroniczny transakcję płatniczą inicjowaną przez płat-

⁽¹⁾ Dz.U. L 177 z 30.6.2006, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 275 z 27.10.2000, s. 39.

- 11) „konsument” oznacza osobę fizyczną działającą w celach, które nie są związane z jej działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową;
- 12) „mikroprzedsiębiorstwo” oznacza przedsiębiorstwo, które w momencie zawarcia umowy o usługę płatniczą jest przedsiębiorstwem zdefiniowanym w art. 1 i art. 2 ust. 1 i 3 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącego definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw ⁽¹⁾;
- 13) „opłata interchange” oznacza opłatę za każdą transakcję polecenia zapłaty uiszczaną pomiędzy dostawcami usług płatniczych płatnika i odbiorcy;
- 14) „polecenie zapłaty” oznacza usługę płatniczą polegającą na obciążeniu rachunku płatniczego płatnika, w przypadku gdy transakcja płatnicza została zainicjowana przez odbiorcę na podstawie zgody płatnika udzielonej odbiorcy, dostawcy usług płatniczych odbiorcy albo własnemu dostawcy usług płatniczych płatnika;
- 15) „schemat poleceń zapłaty” to wspólny zbiór zasad, praktyk i norm uzgodnionych pomiędzy dostawcami usług płatniczych w celu realizacji transakcji poleceń zapłaty.

Artykuł 3

Opłaty za płatności transgranicznej odpowiadające im płatności krajowe

1. Opłaty nakładane przez dostawcę usług płatniczych na użytkownika usług płatniczych w odniesieniu do płatności transgranicznych do 50 000 EUR są takie same jak opłaty nakładane przez tego dostawcę na użytkowników usług płatniczych w odniesieniu do odpowiadających im płatności krajowych o tej samej wartości i w tej samej walucie.

2. Przy obliczaniu wysokości opłat za płatności transgraniczne do celów ust. 1 dostawca usług płatniczych określa odpowiadającą im płatność krajową.

Właściwe organy wydają wytyczne dotyczące określania płatności krajowych odpowiadających płatnościom transgranicznym w przypadkach, gdy uznają to za konieczne. Właściwe organy państw członkowskich aktywnie współpracują w ramach Komitetu ds. Płatności utworzonego zgodnie z art. 85 ust. 1 dyrektywy 2007/64/WE w celu zapewnienia spójności wytycznych dotyczących płatności krajowych odpowiadających płatnościom transgranicznym.

3. W przypadku gdy państwo członkowskie powiadomiło o swojej decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia na swoją walutę krajową zgodnie z art. 14, płatność krajowa wykonywana w walucie tego państwa członkowskiego może być uważana za odpowiadającą płatności transgranicznej nominowanej w euro.

4. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do opłat za przeliczenie waluty.

Artykuł 4

Ułatwienie automatyzacji płatności

1. W stosownych przypadkach dostawca usług płatniczych przekazuje użytkownikowi usług płatniczych IBAN użytkownika usług płatniczych oraz BIC dostawcy usług płatniczych.

W stosownych przypadkach dostawca usług płatniczych podaje ponadto IBAN użytkownika usług płatniczych oraz BIC dostawcy usług płatniczych na wyciągach z rachunku lub w załączniku do nich.

Dostawca usług płatniczych bezpłatnie przekazuje użytkownikowi usług płatniczych informacje wymagane na mocy niniejszego ustępu.

2. Tam, gdzie to stosowne w związku z charakterem transakcji płatniczej:

a) w odniesieniu do transakcji inicjowanych przez płatnika na żądanie przekazuje on swojemu dostawcy usług płatniczych IBAN odbiorcy oraz BIC dostawcy usług płatniczych odbiorcy;

b) w odniesieniu do transakcji inicjowanych przez odbiorcę na żądanie przekazuje on swojemu dostawcy usług płatniczych IBAN płatnika oraz BIC dostawcy usług płatniczych płatnika.

3. Dostawca usług płatniczych może nałożyć na użytkownika usług płatniczych opłaty dodatkowe w stosunku do opłat pobieranych zgodnie z art. 3 ust. 1 w przypadkach, gdy użytkownik ten zleca dostawcy usług płatniczych wykonanie transakcji płatniczej bez podania numeru IBAN i BIC zgodnie z przepisami ust. 2 niniejszego artykułu. Opłaty te są odpowiednio i proporcjonalnie do kosztów. Są one uzgadniane między dostawcą usług płatniczych a użytkownikiem usług płatniczych. Dostawca usług płatniczych informuje użytkownika usług płatniczych o kwocie dodatkowych opłat w odpowiednim terminie, zanim użytkownik usług płatniczych zostanie związany takim uzgodnieniem.

⁽¹⁾ Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36.

4. Tam, gdzie to stosowne w związku z charakterem danej transakcji płatniczej, w odniesieniu do całego fakturowania towarów i usług we Wspólnocie dostawca towarów i usług, który akceptuje płatności objęte niniejszym rozporządzeniem, przekazuje swój IBAN oraz BIC swojego dostawcy usług płatniczych swoim klientom.

Artykuł 5

Sprawozdawczość do celów statystyk bilansu płatniczego

1. Ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2010 r. państwa członkowskie znoszą krajowe obowiązki sprawozdawcze oparte na danych rozrachunkowych nałożone na dostawców usług płatniczych do celów statystyk bilansu płatniczego w związku z transakcjami płatniczymi przeprowadzanymi przez ich klientów do 50 000 EUR.

2. Bez uszczerbku dla ust. 1, państwa członkowskie mogą nadal gromadzić dane zagregowane lub inne odnośnie bezpośrednio dostępne informacje, pod warunkiem że takie gromadzenie nie ma wpływu na sprawne przetwarzanie płatności i może być w pełni zautomatyzowane przez dostawców usług płatniczych.

Artykuł 6

Opłata interchange od transgranicznych transakcji polecenia zapłaty

W przypadku braku jakiegokolwiek dwustronnego porozumienia między dostawcami usług płatniczych odbiorcy płatności i płatnika, od każdej transakcji polecenia zapłaty przeprowadzonej przed dniem 1 listopada 2012 r. stosuje się wielostronną opłatę interchange w wysokości 0,088 EUR, płatną przez dostawcę usług płatniczych odbiorcy na rzecz dostawcy usług płatniczych płatnika, chyba że dani dostawcy usług płatniczych uzgodnili niższą wielostronną opłatę interchange.

Artykuł 7

Opłata interchange od krajowych transakcji polecenia zapłaty

1. Bez uszczerbku dla ust. 2 i 3, w przypadkach gdy pomiędzy dostawcami usług płatniczych odbiorcy i płatnika obowiązuje wielostronna opłata interchange lub inne wynagrodzenie dotyczące krajowej transakcji polecenia zapłaty przeprowadzonej przed dniem 1 listopada 2009 r., taka wielostronna opłata interchange lub inne uzgodnione wynagrodzenie stosuje się do każdej krajowej transakcji polecenia zapłaty zrealizowanej przed dniem 1 listopada 2012 r.

2. W przypadkach gdy taka wielostronna opłata interchange lub inne uzgodnione wynagrodzenie zostaną obniżone lub zniesione przed dniem 1 listopada 2012 r., taka obniżka lub zniesienie ma zastosowanie do wszystkich krajowych transakcji polecenia zapłaty zrealizowanych przed tą datą.

3. W przypadkach obowiązywania dwustronnej umowy pomiędzy dostawcami usług płatniczych odbiorcy i płatnika dotyczącej krajowych transakcji polecenia zapłaty, ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do krajowych transakcji polecenia zapłaty zrealizowanych przed dniem 1 listopada 2012 r.

Artykuł 8

Obowiązek posiadania zdolności odbiorczej w przypadku transakcji polecenia zapłaty

1. Dostawca usługi płatniczej płatnika posiadający zdolność odbiorczą dla krajowej transakcji polecenia zapłaty nominowanej w euro na rachunku płatniczym tego płatnika musi posiadać zdolność odbiorczą, zgodnie ze schematem polecenia zapłaty, dla transakcji polecenia zapłaty nominowanej w euro zainicjowanej przez odbiorcę poprzez dostawcę usług płatniczych mieszczącego się w którymkolwiek państwie członkowskim.

2. Ust. 1 ma zastosowanie jedynie do transakcji polecenia zapłaty, z których korzystać mogą konsumenci w ramach schematu polecenia zapłaty.

3. Dostawcy usług płatniczych zobowiązani są do dostosowania się do wymogów ust. 1 i 2 w terminie do dnia 1 listopada 2010 r.

4. Niezależnie od ust. 3, dostawcy usług płatniczych mieszczący się w państwie członkowskim, którego walutą nie jest euro, dostosowują się do wymogów ust. 1 i 2 w przypadku transakcji polecenia zapłaty nominowanych w euro w terminie do dnia 1 listopada 2014 r. Jeżeli jednak w którymkolwiek z tych państw członkowskich przed dniem 1 listopada 2013 r. jako waluta zostanie wprowadzone euro, dostawca usług płatniczych mieszczący się w tym państwie członkowskim dostosowuje się do wymogów ust. 1 i 2 w terminie roku od daty wejścia tego państwa członkowskiego do strefy euro.

Artykuł 9

Właściwe organy

Państwa członkowskie wyznaczają właściwe organy odpowiedzialne za zapewnienie przestrzegania niniejszego rozporządzenia.

Państwa członkowskie powiadają Komisję o tych właściwych organach w terminie do dnia 29 kwietnia 2010 r. Państwa członkowskie bezzwłocznie powiadają Komisję o wszelkich późniejszych zmianach dotyczących tych organów.

Państwa członkowskie mogą wyznaczyć istniejące już organy do działania jako właściwe organy.

Państwa członkowskie zobowiązują właściwe organy do skutecznego nadzorowania przestrzegania niniejszego rozporządzenia oraz do podejmowania działań koniecznych do zapewnienia takiego przestrzegania.

Artykuł 10

Procedury wnoszenia skarg w sprawie domniemanych naruszeń niniejszego rozporządzenia

1. Państwa członkowskie określają procedury umożliwiające użytkownikom usług płatniczych i innym zainteresowanym stronom wnoszenie do właściwych organów skarg dotyczących domniemanych naruszeń przepisów niniejszego rozporządzenia przez dostawców usług płatniczych.

Państwa członkowskie mogą skorzystać w tym celu z istniejących procedur lub rozszerzyć ich zakres.

2. W stosownych przypadkach i bez uszczerbku dla prawa do wszczęcia postępowania przed sądem zgodnie z prawem krajowym, właściwe organy informują stronę, która złożyła skargę, o istnieniu pozasądowych procedur wnoszenia skarg i pozasądowych procedur rozjemczych wprowadzonych na mocy art. 11.

Artykuł 11

Pozasądowe procedury wnoszenia skarg i procedury rozjemcze

1. Państwa członkowskie określają odpowiednie i skuteczne pozasądowe procedury wnoszenia skarg i procedury rozjemcze, regulujące rozstrzyganie sporów między użytkownikami usług płatniczych a dostawcami usług płatniczych w odniesieniu do sporów związanych z prawami i obowiązkami wynikającymi z niniejszego rozporządzenia. Państwa członkowskie wyznaczają w tym celu istniejące organy lub, w odpowiednich przypadkach, ustanawiają nowe organy.

2. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych organach w terminie do dnia 29 kwietnia 2010 r. Państwa członkowskie bezzwłocznie powiadamiają Komisję o wszelkich późniejszych zmianach dotyczących tych organów.

3. Państwa członkowskie mogą postanowić, że niniejszy artykuł ma zastosowanie wyłącznie do użytkowników usług płatniczych, którzy są konsumentami lub mikroprzedsiębiorstwami. W takim przypadku państwa członkowskie odpowiednio informują Komisję.

Artykuł 12

Współpraca transgraniczna

Właściwe organy i organy odpowiedzialne za pozasądowe procedury wnoszenia skarg i procedury rozjemcze poszczególnych państw członkowskich, o których mowa w art. 9 i 11, aktywnie i sprawnie współpracują przy rozstrzyganiu sporów transgranicznych. Państwa członkowskie zapewniają, aby taka współpraca faktycznie miała miejsce.

Artykuł 13

Sankcje

Bez uszczerbku dla art. 17, państwa członkowskie wprowadzają w terminie do dnia 1 czerwca 2010 r. przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia niniej-

szego rozporządzenia i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wdrożenia. Sankcje te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych przepisach w terminie do dnia 29 października 2010 r. oraz powiadamiają ją niezwłocznie o każdej późniejszej dotyczącej ich zmianie.

Artykuł 14

Zastosowanie do walut innych niż euro

1. Państwo członkowskie, którego walutą nie jest euro i które postanawia rozszerzyć stosowanie niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem art. 6, 7 i 8, na swoją walutę krajową, powiadamia Komisję o swojej decyzji. Powiadomienie to jest publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Rozszerzenie zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia staje się skuteczne po czternastu dniach od publikacji takiego powiadomienia.

2. Państwo członkowskie, którego walutą nie jest euro i które postanawia rozszerzyć stosowanie art. 6, 7 lub 8 pojedynczo lub w jakiegokolwiek konfiguracji na swoją walutę krajową, odpowiednio powiadamia o tym Komisję. Powiadomienie to jest publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Rozszerzenie stosowania art. 6, 7 lub 8 staje się skuteczne po czternastu dniach od publikacji powiadomienia.

3. Państwa członkowskie, które do dnia 29 października 2009 r. przeprowadziły już procedurę powiadomienia na podstawie art. 9 rozporządzenia (WE) nr 2560/2001, są zwolnione z wymogu złożenia powiadomienia, o którym mowa w ust. 1.

Artykuł 15

Przegląd

1. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Europejskiemu Bankowi Centralnemu sprawozdanie dotyczące zasadności zniesienia krajowych wymogów sprawozdawczych oparte na danych rozrachunkowych w terminie do dnia 31 października 2011 r. Do sprawozdania dołączane są, w stosownych przypadkach, wnioski legislacyjne.

2. Do dnia 31 października 2012 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Europejskiemu Bankowi Centralnemu sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia, w stosownych przypadkach wraz z odpowiednią propozycją legislacyjną. Sprawozdanie obejmuje w szczególności:

- stosowanie numerów IBAN i BIC w związku z automatyzacją płatności;
- odpowiedniość pułapu, o którym mowa w art. 3 ust. 1; oraz
- zmiany zachodzące na rynku w odniesieniu do stosowania art. 6, 7 i 8.

Artykuł 16**Uchylenie**

Z dniem 1 listopada 2009 r. rozporządzenie (WE) nr 2560/2001 traci moc.

Odesłania do uchylonego rozporządzenia traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 17**Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 listopada 2009 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 16 września 2009 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

J. BUZEK

Przewodniczący

W imieniu Rady

C. MALMSTRÖM

Przewodniczący
